

Skatteutskottets yttrande 2020/21:SkU5y

Kommissionens arbetsprogram 2021

Till utrikesutskottet

Utrikesutskottet beslutade den 15 oktober att ge skatteutskottet möjlighet att yttra sig över EU-kommissionens arbetsprogram för 2021. I yttrandet lämnar skatteutskottet sitt övergripande svar på de frågor som utrikesutskottet har ställt om de delar av kommissionens arbetsprogram som berör utskottets beredningsområde.

Utskottets överväganden

Utrikesutskottet beslutade den 15 oktober att ge övriga utskott tillfälle att senast torsdagen den 12 november yttra sig över kommissionens arbetsprogram för 2021, COM(2020) 690. Förutsättningen var att arbetsprogrammet skulle hänvisas till utrikesutskottet för yttrande när den svenska språkversionen fanns tillgänglig, vilket den blev den 4 november. För utskottens yttrande ställde utrikesutskottet följande frågor:

1. Finns alla relevanta förslag med i arbetsprogrammet eller fattas det viktiga förslag?
2. Finns det förslag med i arbetsprogrammet som utskottet inte anser bör läggas fram?
3. Har utskottet några kommentarer kring kommissionens prioriteringar eller övergripande strategiska inriktning?
4. Är alla förslag lika prioriterade för utskottet att följa? (frågan besvaras i det fall utskottet finner det meningsfullt att göra en prioritering)
5. Finns det i övrigt något särskilt kring hur frågorna har behandlats tidigare eller kommer att behandlas framöver i riksdagen som utskottet ser behov av att lyfta fram i förhållande till arbetsprogrammet?

Skatteutskottet yttrar sig över kommissionens arbetsprogram.

Kommissionens arbetsprogram i korthet

Varje år presenterar EU-kommissionen ett arbetsprogram som anger politiska prioriteringar och de initiativ som kommissionen avser att lägga fram under det kommande året. Arbetsprogrammet för 2021 – Ett livskraftigt EU in en känslig omvärld – presenterades den 19 oktober.

Kommissionen anför bl.a. att den det kommande året kommer att fokusera på två saker. För det första ska kommissionen fortsätta att göra allt den kan för att hantera den kris som corona-pandemin medfört och börja dra lärdom av den. Framför allt ska detta ske genom att ansträngningarna fortsätter för att hitta, finansiera och ge tillgång till ett säkert vaccin för alla i EU och omvärlden. För det andra beskrivs i arbetsprogrammet hur EU kan ta tillfället i akt att leva upp till sina ambitioner och leda den stora omställningen. Kommissionen anser att den återhämningsplan, ”NextGenerationEU”, som lagts fram tillsammans med en omarbetad långtidsbudget ger EU de verktyg som krävs för att ta vara på dessa möjligheter. Den avser också att lägga fram ambitiösa förslag om nya inkomstkällor för EU-budgeten vilket ska ge de medel som krävs för att förverkliga uppsatta visioner och ambitioner. Kommissionen förklarar att arbetsprogrammet för 2021 därmed innebär en övergång från strategi till resultat, särskilt i form av nya lagstiftningsinitiativ och en översyn av befintlig lagstiftning, som uppföljning av de planer som

skisserades för de sex huvudmål som presenterades förra året. Arbetsprogrammet delas upp efter de sex målen och initiativen förtecknas i bilagorna till programmet.

Förslag inom skatteutskottets område

Under kommissionens första mål – Den europeiska gröna given – säger kommissionen bl.a. att den avser att fokusera på att se över klimat- och energilagstiftningen för att anpassa den till det nyligen föreslagna målet att minska utsläppen med minst 55 procent fram till 2030, jämfört med 1990 års nivåer. Allt detta samlas i 55 %-paketet som omfattar bl.a. förnybara energikällor, energieffektivitet först, byggnader, markanvändning, energibeskattnings, bördefördelning, handel med utsläppsätter och annan lagstiftning. Som nämns i ordförande Ursula von der Leyens politiska riktlinjer har kommissionen också för avsikt att föreslå en mekanism för koldioxidjustering vid gränserna för att ge utländska tillverkare och importörer i EU incitament att minska sina koldioxidutsläpp och samtidigt säkerställa lika villkor på ett sätt som främjar handel och är förenligt med WTO:s regler.

Under kommissionens andra mål – Ett Europa rustat för den digitala tidsåldern – säger kommissionen bl.a. att EU, för att upprätthålla rättvisa i den digitala världen, tänker fortsätta att arbeta för ett internationellt avtal om rättvis beskattning som ger långsiktigt hållbara skatteintäkter. Om det inte lyckas säger kommissionen att den tänker föreslå en ”digital avgift” under första halvåret nästa år (i listan över kommande förslag används dock begreppet digital skatt). Av omsorg om ett rättvist företagsklimat tänker kommissionen även föreslå ett rättsligt instrument för lika villkor för utländska subventioner.

I bilagorna I och II till arbetsprogrammet aviseras bl.a. följande nya initiativ:

- 55 %-paketet:
Översyn av energiskattedirektivet (lagstiftning, inklusive konsekvensbedömning, andra kvartalet 2021).
- Digital skatt:
Digital skatt och förslag om digital skatt som egna medel (lagstiftning, inklusive konsekvensbedömning, andra kvartalet 2021).
- Punktskattepaketet:
 - a) Översyn av direktivet om tobaksbeskattning (lagstiftning, inklusive konsekvensbedömning, artikel 113 i EUF-fördraget, tredje kvartalet 2021).
 - b) Ändring av direktivet om allmänna regler för punktskatt (lagstiftning, inklusive konsekvensbedömning, artikel 113 i EUF-fördraget, fjärde kvartalet 2021).
- Preliminär utvärdering av genomförandet av unionens tullkodex:
Utvärderingen kommer att ge en heltäckande bedömning av genomförandet och effekterna av den rättsliga ramen och it-ramen för unionens

tullkodex, både på EU- och medlemsstatsnivå, sedan den trädde i kraft 2016. Unionens tullkodex syftar bl.a. till att rationalisera tullregler, tullförfaranden och tullprocesser, skapa en helt papperslös miljö och stärka rättssäkerheten och förutsebarheten i tullbestämmelserna. Utvärderingen kommer att bedöma balansen mellan tullkontroller och förenklade handelsprocedurer samt i vilken utsträckning de nuvarande reglerna stöder laglig ekonomisk verksamhet och förebygger illojal eller olaglig handel. När det gäller it-systemen bör studien bedöma om de automatiserade processer som anges i unionens tullkodex har möjliggjort ett förstärkt samarbete mellan tullmyndigheterna och driftskompatibilitet mellan de olika elektroniska systemen. Utvärderingen kommer att försöka att bedöma alla kostnader för att genomföra unionens tullkodex, tillsammans med dess elektroniska system, samt fördelarna med säkrare, mer regelkonform handel och snabbare förfaranden. De två kriterierna bör sedan ställas mot varandra för att bedöma kostnadseffektiviteten. Denna bedömning bör omfatta regleringskostnader och fördelar i samband med genomförandet och tillämpningen av unionens tullkodex för alla berörda parter (efterlevnadskostnader, administrativa kostnader, administrativa bördor, fördelar, besparingar) samt potentialen för ytterligare förenkling och minskning av bördorna, dock utan att äventyra tullmålen.

I bilaga III finns bl.a. följande prioriterade pågående förslag:

- Förslag till Rådets direktiv om ändring av direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbete i fråga om beskattning, COM(2020) 314 final.
- Förslag till Rådets direktiv om en gemensam konsoliderad bolagsskattbas, COM(2016) 683 final.
- Förslag till Europaparlamentets och Rådets direktiv om ändring av direktiv 2013/34/EU vad gäller offentliggörande av inkomstskatteuppgifter för vissa företag och filialer, COM(2016) 198 final.
- Förslag till Rådets direktiv om genomförande av det fördjupade samarbetet på området för skatt på finansiella transaktioner, COM(2013) 71 final.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser positivt på arbete inom EU för att förbättra och förenkla de gemensamma regelverken, såsom energiskattedirektivet och tobaksskattedirektivet.

När det gäller arbetet med företagsbeskattning ser utskottet positivt på en utveckling som utnyttjar potentialen i den inre marknaden och som gör det lättare att bekämpa skattebedrägerier och skatteflykt.

Utskottet är dock liksom tidigare år emot ett beskattningssystem som bygger på en gemensam konsoliderad bolagsskattbas. Utskottet vill därför än en gång anförda att det ser med stor tvekan på förslag som innehåller avsteg från de grunder för beräkning av inkomst som traditionellt sett används vid

inkomstbeskattning av företagsvinster. Det är viktigt att små, öppna och exportberoende ekonomiers intressen beaktas när nya regler diskuteras. Det gäller även för nya initiativ om t.ex. en digitalskatt.

Utskottet vidhåller att det är principiellt emot att befogenheter på skatteområdet flyttas från medlemsstaterna till EU-nivå, särskilt avseende de direkta skatterna.

Stockholm den 12 november 2020

På skatteutskottets vägnar

Jörgen Hellman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jörgen Hellman (S), Per Åsling (C), Niklas Wykman (M), Hillevi Larsson (S), Eric Westroth (SD), Sultan Kayhan (S), Tony Haddou (V), David Lång (SD), Patrik Lundqvist (S), Hampus Hagman (KD), Anna Vikström (S), Gulan Avci (L), Johnny Skalin (SD), Rebecka Le Moine (MP), Kjell Jansson (M), Fredrik Schulte (M) och Sofia Westergren (M).